

Iraniers in Nederland hebben rechten terug

Nederland ging aan de haal met resolutie van de Veiligheidsraad, waardoor Iraniers in Nederland werden uitgesloten van bepaalde studies en bepaalde locaties. De rechtbank in Den Haag zette gisteren een streep door dit schrijnende beleid.

BARBARA KLUNDER

Bestuurslid Tûmba

De wereld is bang dat Iran kernwapens gaat maken. Op 23 december 2006 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties daarom een resolutie aangenomen waarin Iran onder

andere wordt aangemaand om bepaalde proliferatiegevoelige nucleaire activiteiten onverwijld te staken. Met 'proliferatiegevoelig' wordt hier kennis en informatie bedoeld die zou kunnen bijdragen aan de verspreiding van kernwapens.

Een resolutie van de Veiligheidsraad is van hogere orde dan een verdragsbepaling, zoals bijvoorbeeld het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden. De resolutie over nucleaire activiteiten geeft de lidstaten (waaronder Nederland) de vrije keuze op welke wijze zij de resolutie uitwerkt in haar nationale regelgeving. Naar aanleiding van deze resolutie heeft de Raad van de Europese Unie een gemeenschappelijk standpunt bepaald inhoudende dat de lidstaten maatregelen nemen ter uitvoering van deze resolutie.

Nederland is hiermee aan de haal gegaan. In september 2007 hebben de ministers Plasterk en Verhagen de Nederlandse universiteiten en hbo's in een brief verzocht 'waakzaamheid' en 'grote terughoudendheid' te betrachten bij het toelaten van Iraniers. De Nederlandse Sanctieregeling Iran 2007 behelst een verbod om militaire goederen of militaire technologie te leveren aan personen in Iran of bestemd voor gebruik in Iran. Ik merk op dat zelfs in de Verenigde Staten Iraanse studenten en wetenschappers nog altijd in grote getale worden binnengehaald.

Op 1 juli 2008 is de Sanctieregeling Iran 2007 gewijzigd. Nu worden mensen met de Iraanse nationaliteit uitgesloten om zich te begeven op bepaalde lo-

caties en kennis te nemen van zekere gegevensbestanden. Er wordt in de Wijziging Sanctieregeling Iran 2007 dus een direct onderscheid gemaakt enkel op grond van nationaliteit. Dit is in strijd met het discriminatieverbod zoals vastgelegd in artikel 1 van de Grondwet, artikel 1 van het Twaalfde Protocol van het EVRM, artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten en artikel 12 van het EG-Verdrag.

Als gevolg hiervan mogen studenten met de Iraanse nationaliteit bepaalde studies niet meer volgen. Universiteiten kunnen strafrechtelijk worden vervolgd voor het toelaten van Iraniers. Daarnaast hebben fysici van Iraanse afkomst een toegangverbod voor bepaalde lo-

caties in Nederland.

Zo mocht een hoogleraar kernfysica die in Iran geboren was, maar al ruim 20 jaar de Nederlandse nationaliteit heeft en doceert aan de universiteit van Groningen van de één op de andere dag niet meer voor onderzoek naar een kerncentrale. Alleen omdat hij de Iraanse nationaliteit heeft. Iraniers krijgen dus ongevraagd een stigma opgelegd. De wijziging sanctieregeling gaat ervan uit dat alle mensen met de Iraanse nationaliteit een risico vormen. Het maken van een zo algemeen onderscheid naar nationaliteit kan geen geoorloofd middel zijn.

Misschien dat de doorgeslagen houding van Nederland kan worden verklaard door de Khan-affaire. In de jaren '70 heeft de Pakistaanse geleerde Khan specifieke kennis van verschillende Nederlandse bedrijven gestolen, wat uiteindelijk

heeft geleid tot het kernwapenprogramma van Pakistan. Dit kan en mag natuurlijk nooit een rechtvaardiging zijn, voor het uitsluiten van de gehele bevolkingsgroep.

Gelukkig heeft de rechtbank in Den Haag dit gisteren onderkend. Geoordeeld is dat de Wijziging Sanctieregeling Iran 2007 in strijd is met het in artikel 26 IVBPR neergelegde discriminatieverbod. De Wijziging Sanctieregeling is door de Rechtbank onverbindend verklaard. Het is echter schrijnend dat dit inzicht niet bij de minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aanwezig was. Ik vind het niet alleen schrijnend, maar ook beangstigend.

Barbara Klunder is advocaat bij Rotshuizen Geense advocaten en bestuurslid bij Tûmba, centrum voor wereldburgerschap en gelijke behandeling.